

Дума Богданна Андріївна
Рослонь Домініка-Анна Томашівна

Вплив європейської цивілізаційної ідентичності на геополітичний вибір України

УДК 327(477:100):316.752
DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2022-1.17>

Дума Богданна Андріївна
студентка кафедри політології
і міжнародних відносин
Національного університету
«Львівська політехніка»
вул. Степана Бандери, 12,
Львів, Україна

Рослонь Домініка-Анна Томашівна
кандидат політичних наук,
старший викладач кафедри політології
та міжнародних відносин
Національного університету
«Львівська політехніка»
вул. Степана Бандери, 12,
Львів, Україна

Самоідентифікаційна проблематика є поширеною не тільки в площині особистісного рівня внутрішнього світоустрою людини, ця проблематика є ширшою, вона торкається націй і держав. Відповідно до складного історичного минулого українців – ціннісний базис і самоідентифікаційні питання завжди ставали основними перед загрозою небезпеки існування незалежності України, зокрема, коли це торкається питань – вибору курсу держави з багатовекторного курсу до одновекторності, творення правової держави і високого рівня життя громадян. Саме ці питання спонукали до знайомства українців з європейською системою цінностей і стилю життя, які виявилися стратегічно необхідними для процвітання. Взірцем істинно правової та розвинутої країни для українців стали країни-члени Європейського Союзу (ЄС). Тому бажання громадськості у 2014 році з підписанням «Угоди про асоціацію з Європейським Союзом» Україною стало стратегічним вибором більшості громадського суспільства до власноручного творення країни, яка наближить їх до європейського ідеалу. Угода про асоціацію відкрила для України можливість ініціативи «Східного партнерства». Охарактеризована у цій роботі ініціатива створена європейськими провідними лідерами, викликала численну кількість суперечок навколо принципів роботи ініціативи, залученості учасників і перспектив від участі країн-учасниць Східного партнерства у цій ініціативі. Зокрема, схожий дискурс відбувається і в українському політичному середовищі, оскільки критики і скептики впевнені у тому, що ця ініціатива є альтернативою і можливим максимумом для країн-учасниць ініціативи замість повноцінного членства у структурі ЄС, що не є бажаною перспективою для України. Попри наявні суперечки навколо «Східного партнерства» в своїй практичній парадигмі вона реалізовує себе як перспективна ініціатива для реалізації і плавної інтеграції українців в європейське суспільство. Для розкриття усіх переваг і недоліків програми Європейського Союзу «Східного партнерства» розкрито питання європейських цінностей, які є об'єднуючим фундаментом усіх європейських країн; проаналізована критика і переваги програми, їхня реалізація в Україні і ефективність інтеграції українців в ціннісне середовище європейської системи цінностей.

Ключові слова: європейські цінності, євразійські цінності, Східне партнерство, самоідентифікація, цивілізаційний вибір.

Вступ. Тридцятиріччя незалежності України змушує кожного громадянина провести саморефлексію щодо процесів розвитку України і паралельно спонукає до пошуку відповідей на просте самоідентифікаційне питання. Сам процес самоідентифікації українців розмежувався чітко опісля Революції Гідності 2013–2014 рр. і військової агресії Російської Федерації. Оскільки попередні спроби відірватися від поглинення України євразійськими цінностями (мається на увазі «Помаранчева Революція») не зумовили до безкомпромісного відмежування українського населення від квазіряданських спогадів і симпатизації до «братського народу». Опісля подій 2014 року дистанціювання українців від євразійських цінностей і зміна курсу розвитку держави були кількісно і якісно помітними. На даний час, у 2021 році, ми спостерігаємо схожий стан, в якому перебувала Україна в період між «Помаранчевою Революцією» і «Революцією Гідності», маємо на увазі, що владна монобільшість почала відвертатися від прямого курсу України для імплементації європейських цінностей. Натомість владна еліта демонструє явну симпатію країнам сходу, навіть наявні чіткі процеси

налагодження двосторонніх відносин з Російською Федерацією і Китайською Народною Республікою. З погляду дипломатичної практики, налагодження багатовекторних відносин і побудова міцних партнерських взаємин між державами є основою. Тому, цей кейс із новообраною стратегією міжнародних взаємин не варто сприймати надто критично. Оскільки акцентування на співпраці тільки у площині одновекторності може спричинити до майбутньої тотальної залежності. Важливим постає саме визначення меж багатовекторних відносин, щоб вони не спонукали до втручання чи зміни відстоювання громадянським суспільством України основних європейських цінностей. Оскільки така тісна співпраця створює загрозу повторного втручання євразійської системи цінностей у проєвропейську систему цінностей українців. Саме тому, в цей непростий і доленосний для України час, вартує переконливо відстояти свою громадянську позицію, оскільки усі революції незалежної України супроводжувалися гаслами європейських цінностей і європейського курсу розвитку держави. Великий вплив для інтеграції українців в ціннісно-орієнтоване європейське суспільство відіграє

програма «Східного партнерства», яка активно реалізується через процеси громадянської участі, тим самим займаючи стан своєрідного «європейського посла», який спостерігає за розвитком і дотримання курсу України, і у випадку успішного дотримання застосовується підхід «більше за більше» (чим більший прогрес країни в здійсненні реформ, тим більшу підтримку ці країни-партнери отримують від Європейського союзу) [6].

Мета та завдання. Метою постає розгляд майбутніх перспектив розвитку, імплементації і захисту європейських цінностей в українському суспільстві як природне цивілізаційне явище попри агресивну реалізацію цивілізаційної війни євразійських цінностей (основний, але не єдиний носій цих цінностей, які агресивно намагаються закріпитися в Україні – Російська Федерація) з європейськими в Україні. Завданнями цього дослідження є:

1. Обґрунтування відмінностей європейських і євразійських цінностей. Шляхи їхнього прояву в Україні;

2. Аналіз успішної реалізації ціннісно-європейських кейсів владними і інформаційними силами для їхньої природної інтеграції в українське суспільство.

3. Цивілізаційно ціннісно-орієнтований конфлікт гібридної війни у контексті євроінтеграції України і агресії Російської Федерації.

Методи дослідження. У ході написання статті було використано загальнонаукові методи: порівняльний – для визначення спільних і відмінних рис європейської від євразійських цінностей; історичний – аналіз історичних подій задля відслідкування ціннісних трансформаційних процесів українців; аналітичний – наведення гіпотез і рекомендацій, висвітлення причинно-наслідкових явищ щодо наявного стану суспільної думки громадян України.

Результати. Проблематика самоідентифікації і наявності відмінностей різних націй створює межі, які об'єднують одні групи людей у нації і своєю вищою формою утворення національні об'єднання утворюючи національні держави. У час прогресивного інформаційного суспільства і наявності успішних моделей державного врядування проблематики самоідентифікації не мало виникати. У прогресивних європейських державах країн – членів ЄС такі візії і проблематика самоідентифікації та самопізнання почали виникати нещодавно, оскільки основними цінностями і курсом розвитку держав та добробуту громадян був їхній економічний добробут та самореалізація. Недаремно в психологічній практиці поширена думка, що коли людина задовільняє свої першочергові потреби для виживання, вона починає велику кількість енергії приділяти своєму культурному, духовно-ціннісному середовищу і визначенні особистих проблем, відповідності до певних груп та ін. Не варто нехтувати і іншими чинниками, які впливали на тво-

рення європейської історії, тим самим створивши основу для наявного сучасного стану країн-членів ЄС. У контексті України ситуація протилежна. Оскільки самоідентифікаційне питання українців означало право на виживання нації. Тому, попри численні схожі ціннісні риси українців і європейців нашу спільну світову історію, саме в час після 1346 року (після чуми) наші цивілізаційні спільні візії були примусово розділеними, у Західній і Східній Європі державницько-управлінський характер значно відрізнявся, що відокремлює від спільного до цього шляху розвитку країн. Даний процес спотворив і утворив нові ціннісні принципи, де «виживання» у Східній Європі стало радше ціллю задля існування, натомість, у Західній Європі почалися процеси, де цінність людини почала зароджуватися (можна вважати це закладенням фундаменту, який виразився у майбутньому у «Весну народів»).

Для подальшого аналізу цієї проблеми, доцільним постає висвітлення значення дефініції «цінності». Цінності – кількісний, якісний і моральний набір поведінково-адаптаційних якостей певної групи людей, об'єднань, народностей, які формуються під впливом історичних і соціокультурних явищ на певній території. Тобто, цінності є своєрідним фундаментом, завдяки якому відбувається самоідентифікація людини як громадянина чи як людини, яка себе відносить до певної народності чи території відповідно певних вподобань, спільного історичного минулого, релігії, поведінкових норм, системи світогляду і спільними культурно-мовними ознаками [3]. Дослідник С. Гантінгтон інтерпретує значення «цивілізаційної ідентичності» схожим чином – як найвищий із декількох рівнів ідентифікації людей; вони – «найбільші “ми”, усередині яких кожен відчуває себе в культурному сенсі як удома і відрізняє себе від усіх інших “їх”» [1]. Це безпрограшна схема самоідентифікації, поділу і усвідомлення відмінності одних від інших. Самий поділ на «європейську» і «євразійську» ідентичності дослідив і систематизував дослідник Йосиф Зісельс, який звів цінності у порівняльну таблицю (Додаток 1) [2].

У попередніх дослідженнях була висловлена нами згода з позицією дослідника Йосифа Зісельса, ця думка мала наступний характер у нашому розумінні і підтвердженні її правдивості в час до 24 лютого 2022 року. Зокрема, ми хочемо виділити, що раніше присутній «цивілізаційний конфлікт» (між європейськими цінностями і євразійськими) переріс у «цивілізаційну війну». Суть нашої позиції до 24 лютого 2022 року: з огляду на сучасний стан і ціннісний базис українського суспільства, Україна постає своєрідним містком між двома ідентичностями, оскільки через історичний вплив на формування і виживання української нації в Україні сформувалося два типи ідентичностей. Залежно від регіону ці ідентичності –

Європейські та Євразійські цінності

Простір свободи без внутрішніх кордонів	Євразійська держава максимально централізована та ізольована від сусідів
Безпека без внутрішніх кордонів	Пошук внутрішніх та зовнішніх ворогів є безумовним атрибутом держави
Правосуддя без внутрішніх кордонів	Воля правителя вище будь-яких законів
Верховенство права, правовий простір	Корумпованість та залежність суду від верховної влади
Захист прав людини, зокрема прав дитини	Замість системи особистих прав існує ієрархія особистих привілеїв
Найвищою цінністю європейської держави є людина та її права	Найвищою цінністю євразійської держави є сама держава
Мир, безпека, сталий розвиток Землі	Євразійська держава завжди суттєво воєнізована
Суворе дотримання та розвиток міжнародного права, зокрема дотримання принципів хартії ООН	Євразійська держава немислима без відчуття якоїсь вищої мети
Всі силові структури знаходяться під суворим контролем демократичного парламенту	Гіпертрофовану важливість має таємна поліція, яка знаходиться під повним контролем авторитарної влади
Високо конкурентоспроможна соціальна ринкова економіка	Централізована олігархічна економіка
Соціальна справедливість та соціальний захист, подолання бідності. Повна зайнятість та соціальний прогрес	Величезний розрив між бідними та багатими
Діяльність носіїв верховної влади обмежена законом	Постать носія верховної влади сакральна. Перевибори майже неможливі
Створення оптимальних умов для максимальної самореалізації будь-якої людини, починаючи з дитинства	Державний розвиток здібностей тільки тих дітей та людей, здібності яких корисні для підсилення авторитарної держави

«європейська» і «євразійська», проявляються різнопланово, переважно домінують в певному регіоні постає одна з цих систем цінностей. Посиленням чи зменшенням однієї із цих ідентичностей можуть полягати у: відмінності розвитку регіонів, багатостолітньому впливу іноземної держави на регіон, кількості освіченого населення, наявності спільного кордону з іншими державами.

Гіпотеза висловлена після 24 лютого 2022 року: відбувся своєрідний ренесанс української нації, які через створений Російською Федерацією геноциду українців, змусив остаточно і різко представників українства які сповідували «євразійську систему цінностей» виробити примусове її знищення і відторгнення як природної частини свого буття. Це відбулося в більшості випадків, але будучи об'єктивними, ми розуміємо, що існує загроза подальшого просочення «євразійської системи цінностей» в українське суспільство. Може бути винайдений новий підхід задля впливу на українців. Тому, постає нагальність вчинити опір і відстоювати свої національну ідентичність і її належність до європейської системи цінностей.

Розглядаючи цінності України у контексті самоідентифікаційного поняття через призму багатостолітньої історії і новітніх реалій, слід зазначити, що за час незалежності України було здійснено дві революції під гаслами європейських цінностей. Оскільки відповідно до важкої історії, українці усвідомлюють ціну втрати незалежності України.

Попри таку потужну волю громадянського суспільства, наші закордонні партнери скептично реагували чи надавали підтримку українцям. Отже, перспектива розвитку європейських цінностей в Україні наявна відповідно до історичних факторів різних періодів в історії України, зокрема і новітньої історії. Об'єктивних причин для такої реакції було багато, основними стали:

1. Україна асоціювалася з маріонетковою державою, яка лобіює інтереси Російської Федерації на міжнародній арені.

2. Розгубленість і наявність курсу багатоклиторної політики дискредитували імідж України як сильного міжнародного актора через невизначеність і гнучкість перед іншими державами.

3. Відсутність демократичних і незалежних інституцій задля забезпечення системи «стримувань і противаг».

4. Нівелювання цінності законодавства, дотримання закону і відповідно до незабезпечення «особистої відповідальності» за злочин чи правопорушення.

5. Нахабна і демонстративна корупція в усіх категоріях суспільства і структурах.

6. Відсутність незалежних ЗМІ.

7. Порушення механізму передачі влади «знизу-вгору».

Варто відзначити, що обидві революції («Помаранчева Революція» і «Революція Гідності») зумовили міжнародний політикум особисто поспілкуватися

з учасниками мітингів безпосередньо під час цих подій. Саме це надихнуло і переконало в щирості євроінтеграційних процесів українських громадян. Зокрема, російсько-українська війна, супроводжена геноцидом української нації з наявним ідеологічним характером, утворює напруженість світових цінностей і моральності людства, де Україна постала захисницею фундаментальних європейських і моральних цінностей. Це спонукало до утворення численної кількості дипломатичних місій, переговорних процесів, відкриття нових наглядальних структур, які своєю присутністю нагадують громадянам про нашу ціль і мотивують за неї боротися, оскільки підписання партнерських угод не гарантує потенційного включення до міжнародних організацій. Саме ці ключові історичні революції, продемонстрували ставлення інших країн-партнерів, до суверенних і демократичних цінностей українського суспільства і сприйняття України як об'єкта міжнародних відносин. З дипломатичної практики, такі напружені відносини між країнами потрібно налагоджувати через механізми м'якої сили і культурної дипломатії. Оскільки причини скептичного ставлення щодо демократичних проявів можуть бути спричинені різноманітними чинниками від дезінформаційних до політичного режиму країни, який не є демократичними (тоталітарний, авторитарний).

Продовжуючи тему дипломатії, вартує оцінити потенціал програми «Східного партнерства», яка від часу створення піддавалася численній критиці. Зокрема, програма з початку створення, а це 2009 рік, не враховувала культурних, історичних і самоідентифікаційних особливостей усіх країн-членів програми «Східного партнерства». Усі програми, ініціативи, діалоги були однобічними. Оскільки, країни Східної Європи були невідомою партнерською територією, тому стереотипно сприймалася. Цей факт іншого ставлення до країн Східної Європи створює почуття, наче «ми не є частиною Європи». Виникає припущення що дійсно долучитися до Європейської родини ЄС доступно тільки обраним, а не для всіх країн які є на території Європи, навіть попри те що географічно країни перебувають в самому центрі Європи. Станом на 2022 рік цей недолік частково усунуто. І специфіка роботи з цією ініціативою, практично демонструє, що ініціатива Європейського Союзу «Східне партнерство» є своєрідною альтернативою членства у Європейському Союзі країнам Східної Європи. Усвідомлення цієї позиції викликає незадоволення певних країн-членів «Східного партнерства», які, відповідно до стратегічної зовнішньої політики, націлені стати повноправними членами європейського регіонального об'єднання. Хоча вже присутній історичний подвиг – Європейський Союз 13 березня 2022 року опісля довгої дискусії оголосили приналежність України до Європейської

родини, це означає, що подальше членство залежить тільки тепер від нас, оскільки, Україна вже пододала бар'єри у світосприйнятті європейців, щодо нашої нації. Що знаменує новий прогрес у програмах від ініціативи ЄС «Східного партнерства», що буде вирішуватися через дипломатичну роботу.

Дипломатичні процеси є комплексними, нам невідомі і не є доступні результати кулуарних переговорних процесів на дипломатичному рівні, тому із доступних громадськості джерел інформації, зокрема особистих сторінок представників української влади, ми можемо робити висновок, що українські політичні сили не є задоволеними від сучасного стану програми «Східного партнерства», очевидно, що влада бажає більшого. Існують цілком реальні підстави, що Європейський Союз перегляне специфіку роботи ініціативи «Східного партнерства», відповідно до нових геополітичних викликів і економічних вигод. Останній саміт «Східного партнерства» у 2021 році, який був організований на вищому рівні, заклав фундамент для рішучих змін. Чітко виділилися позиція країн – членів «Східного партнерства», які відстоюють розширення можливостей програми. В такому випадку стає реальною інша альтернатива, якщо бажання країн-членів не будуть реалізовані Європейським Союзом, – це створення власного об'єднання країнами-членами ЄС задля регіональної економічної інтеграції. Це перспективна ініціатива, але її можливе утворення може існувати тільки в довгостроковому припущенні. Більш вірогідним є варіант, що програма «Східного партнерства» вийде на новий рівень з ширшими можливостями, щоб надати підтримку і запевнювати у невідворотності свого рішення Україну в час того як Україна буде завершувати процеси безпечного входження до родини Європейського Союзу не зазнавши економічних втрат чи колапсу.

Зауваження міністра МЗС України Дмитра Кулеби і президента Володимира Зеленського про неефективність і вмирання «Східного партнерства» не є доцільними повноцінно [5]. Оскільки з перерахованих вище фактів про «Східне партнерство», воно повноцінно виконує свою зазначену нормативну роль. А прагнення більших перспектив Україною – це природне амбіційне прагнення, на яке програма в час свого створення 2009 року не закладала більших перспектив, ніж зазначено. Безумовною вигодою для країн-членів програми «Східного партнерства» є їхня повноцінна участь і залученість у цих ініціативах. Оскільки представники ініціативи «Східного партнерства» в Україні і інших країнах-членах, насамперед, виконують обов'язок спостерігачів, які контролюють виконання наданою ЄС Україні «дорожньої карти» і, попри це, своїми освітньо-науковими і культурними програмами, «Східне партнерство» допомагає

громадянам країн поринути у систему європейських цінностей. Завдяки цим процесам і наявністю волонтерських, громадських і міжнародних структур популяризація європейських цінностей серед українського населення (в основному серед молоді), продовжує стрімко зростати. До прикладу, станом на 2021 рік українці більше готові долучитися до ЄС, ніж до НАТО [4]. Це демонструє наскільки бажання кращого рівня життя, закріплення верховенства права і справедливого суду, незалежних ЗМІ, укріплення демократичних і моральних цінностей переважають над «оборонними» навіть в час війни.

Розглядаючи іншу точку зору, така позиція українців може бути викликана тим, що забезпечений неякісний рівень комунікації між владою і громадянами. Тобто, громадяни не розуміють справжні цілі структури НАТО, а натомість підтримують ЄС через ще пам'ятні події Революції Гідності і просте бажання такого ж рівня життя «як у Європі». Це підкріплюється тим, що саме приєднання України до ЄС стане панацеєю від усіх проблем в державі і суспільстві. В такому разі постає питання всенародного дискурсу. Варто задавати питання українцям, чути їхні думки і доходити до спільних рішень. Оскільки, надії і мрії пересічного громадянина зможуть бути зруйновані реальними наслідками, що може призвести до масових незадоволень, тим самим знецінюючи європейські цінності в очах громадян – ці цінності почнуть зневажатися і ігноруватися, що може призвести до важкопередбачуваних наслідків. Таким наслідком може стати бажання повернення до старого звичного минулого з використанням євразійських цінностей, що є малоімовірним з оглядом на війну в Україні, але загроза існує допоки країна-агресор досі межує з нашим кордоном. Саме бажання українців змін цієї євразійської системи з бажанням втілення кращої зразкової успішної моделі – європейської, спровокувала агресивну поведінку щодо України і її євроантлантичної інтеграції у Російській Федерації. Тим самим утворивши цивілізаційно ціннісно-орієнтований конфлікт («цивілізаційний конфлікт») спершу гібридної війни, який потім трансформувався у «цивілізаційно-ідеологічну війну» у контексті євроінтеграції України і агресії Російської Федерації. Бажання Російської Федерації до впливу і світового лідерства не усунуть конфлікт, навіть після зміни влади він буде існувати після деескалації війни і перемоги України у війні. Оскільки російський лібералізм завершується на українському питанні. Тому, цивілізаційно-ціннісна боротьба буде тривати довго і не можна допускати, щоб Україна послабилася в будь-яких управлінських чи інституційних ланках. Це доля України – стати сильною, тому така ціннісно-цивілізаційна боротьба із сильним ворогом спонукає її до вимушеного стрімкого розвитку.

Висновки. Цінності – як основа ідентичності і самоідентифікації громадян, є основоположним базисом стійкої і могутньої держави. Якщо нація має сумніви щодо правильності вибору цінностей чи перебуває в їхньому пошуку – ці нації є вразливими і вони легко піддаються маніпуляціям, навіть ставлять під сумнів право на своє існування. В такому стані перебували українці до 24 лютого 2022 року і саме війна змусила пробудити національні гени кожного українця, які наповнені високим патріотичним почуттям і усвідомленням основних цінностей, стовпів які формують націю. І раніше довоєне соціопитування українців демонструвала високі показники і бажання інтегруватися до ЄС. Оскільки більшість громадян не є політично грамотними, і їхні бажання – це часто утопічні мрії, які мали б здійснитися просто долучившись до структури ЄС. Ці мрії легко руйнуються в реальність майбутньої великої праці, яку варто буде зробити. І це є небезпечним чинником, оскільки зважаючи на країну цивілізаційного агресора – Російську Федерацію з якою межує кордон України і агресивної політики країни-агресора; минулого українців до 24 лютого які перебували у стані «містка» між двома ідентичностями зможе послабити прихильність до євроінтеграційних процесів. Сумнівно, що українці розчаруються в членстві у структурі ЄС оскільки це довготривалий амбіційний цілеспрямований вектор розвитку України із залученням нашого громадянського суспільства. Попри це, тривожні припущення не можна ігнорувати з огляду над наполегливим втручанням Російської Федерації у внутрішню і зовнішню політику нашої країни з вимогою нашого повернення до системи «євразійський цінностей». Це малоімовірна перспектива, оскільки 24 лютого Російська Федерація остаточно запустила механізм невідворотного процесу – української самодостатності, пробудження національних генів і позбавлення комплексу меншовартості. Виявилось, щоб наблизитися до членства в ЄС, потрібно було пробудити в українців хвилю патріотичного духу і сильного воїна. Членство в європейському союзі неменуча, але варто не хетувати інтеграційними можливостями для громадян України, щоб природньо долучитися до структури ЄС без економічних викликів, які зможуть спричинити невдоволення серед наших громадян. Саме тому, для вирішення цієї проблематики варто залучати владні структури для діалогу з громадянською щодо основних питань щодо вибору нашого політичного міжнародного курсу держави. Необхідно налагодити двосторонню комунікацію і впровадити коректний політичний дискурс з громадянами України, щодо особливостей європейських структур і їхньої роботи. Саме правильна комунікація допоможе донести тонкощі європейської функціональної системи різних рівнів, оскільки ціннісна складова українцями досягнута.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гантінгтон С. Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку. Л., 2006. С. 11.
2. Зісельс Й. Розсуди мої помисли / Йосиф Зісельс. Київ : Дух і Літера, 2021. 464 с.
3. Значення діаграми Інглхарта. 2018. URL: <https://ip0000.wordpress.com/2018/02/17/ingl2/amp/>
4. Опитування МРІ в Україні свідчить про незмінну підтримку європейської інтеграції на тлі пандемії COVID-19. 2021. URL: https://www.iri.org.ua/sites/default/files/editor-files/%D0%9F%D1%80%D0%B5%D1%81-%D1%80%D0%B5%D0%BB%D1%96%D0%B7_%D0%9C%D0%A0%D0%86_%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%8C17.pdf
5. Очікування України від формату «Східного партнерства». 2021. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2021/11/15/7130305/>
6. Східне партнерство. 2021. URL: <https://mfa.gov.ua/yevropej skaintegraciya/ shidne-partnerstvo>

REFERENCES:

1. Huntington S. (2006) Protystoyannya tsyvilizatsiy ta zmina svitovoho poryadku [Confrontation of civilizations and world order change]. S. 11. [in Ukrainian].

2. Zisels J. (2021) Rozsudy moyi pomysly [Judgments of my thoughts]: Spirit and Letter S. 464. [in Ukrainian].
3. Znachennya diahramy Inhlkharta (2022) [The value of the Inglehart diagram]. URL: <https://ip0000.wordpress.com/2018/02/17/ingl2/amp/> [in Ukrainian].
4. Opytuvannya MRI v Ukrayini svidchyt' pro nezminnu pidtrymku yevropeys'koyi intehratsiyi na tli pandemiyi COVID-19 (2022) [The MRI survey in Ukraine testifies to the constant support of European integration against the background of the COVID-19 pandemic] URL: https://www.iri.org.ua/sites/default/files/editor-files/%D0%9F%D1%80%D0%B5%D1%81-%D1%80%D0%B5%D0%BB%D1%96%D0%B7_%D0%9C%D0%A0%D0%86_%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%8C17.pdf [in Ukrainian].
5. Ochikuvannya Ukrayiny vid formatu «Skhidnoho partnerstva» (2022) [Expectations of Ukraine from the format of the «Eastern Partnership»]. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2021/11/15/7130305/> [in Ukrainian].
6. Skhidne partnerstvo (2022) [Eastern Partnership] URL: <https://mfa.gov.ua/yevropejska-integraciya/shidne-partnerstvo> [in Ukrainian].

The influence of European civilizing identity on Ukraine's geopolitical choice

Duma Bohdanna Andriivna

Student at the Department Political Science and International Relations Lviv Polytechnic National University Stepan Bandera str., 12, Lviv, Ukraine

Roslon Dominika-Anna Tomashivna

Candidate of Political Science, Assistant Professor at the Department of Political Science and International Relations Lviv Polytechnic National University Stepan Bandera str., 12, Lviv, Ukraine

Self-identification issues are common not only in the personal level of the internal world order of man, this issue is broader, it affects nations and states. According to the complex historical past of Ukrainians, the value base and self-identification issues have always been the main threat to Ukraine's independence, especially when it comes to choosing a course from a multi-vector to a single-vector course, creating the rule of law and a high standard of living. It was these issues that prompted Ukrainians to become acquainted with the European system of values and lifestyles which proved to be strategically necessary for prosperity. The member states of the European Union (EU) became the beau ideal of a truly constitutional and developed country for Ukrainians. Therefore, the desire of the public in 2014, with the signing of the Association Agreement between the European Union and Ukraine, became a strategic choice of the majority of civil society to create their own country, which will bring them closer to the European ideal. The Association Agreement opened up the Eastern Partnership initiative opportunities for Ukraine. The initiative described in this paper, created by European leaders, has caused a great deal of controversy over the principles of the initiative, the involvement of its participants and the prospects for their participation therein. In particular, a similar discourse occurs in the Ukrainian political environment, as critics and sceptics believe that this initiative is an alternative to the full membership in the EU, resembling the highest limit for the member states, which is not a desirable prospect for Ukraine. Despite the existing controversy over the Eastern Partnership, in its practical paradigm it is realizing itself as a promising initiative for the realization and smooth integration of Ukrainians into European society. The advantages and disadvantages of the European Union's Eastern Partnership program, the issues of European values, which are the unifying foundation of all European countries, are revealed; the critique and benefits of the program, their implementation in Ukraine and the effectiveness of integration of Ukrainians into the European value system are analyzed.

Key words: European values, Eurasian values, Eastern Partnership, self-identification, civilizational war.